

(Falbe Hansen) i Dag udtalte, noget være en Dækning for os, naar vi gaar til et udenlandsk Moratorium. Men saaledes som det her er foreslaaet, at vi giver Henstand her i Landet som en direkte Modforanstaltning overfor Moratorieforanstaltninger i Udlandet, kommer det til at virke paa lige stik modsat Maade, som om vi her i Danmark vilde tage en Retorsion overfor de Lande i Europa, der har foretaget disse Moratorieforanstaltninger. Det tror jeg ikke paa nogen Maade, at det gaar an at gøre. Det indenlandske Moratorium vilde da i Forholdet til Udlandet komme til at virke ikke som noget dæmpende, udvidskende og forklarende, noget, som hjalp paa, at vi havde udstedt det udenlandske Moratorium, men vilde blive en Udækning overfor disse Lande. Men dertil kommer, at saaledes affattet vilde det indenlandske Moratorium kun komme til at ramme en enkelt Virkning af de overordentlige Forhold, som eksisterer i Udlandet, og det vilde være ganske uretfærdigt saaledes at tage en enkelt Virkning af disse Forhold frem og lade den faa Indflydelse paa, om den Debitor, der er i Betryk, skal have Henstand eller ej, medens man ikke tog Hensyn til de andre Virkninger af Krigstilstanden i Europa, som meget let kan indtræde. Vi har en kort Tid haft Eksportvanskeligheder for vort Landbrugs Produktion, og der kan desværre ikke være nogen Tvivl om, at Vanskelighederne meget let vil kunne opstaa igen. Saa vilde det efter denne Affattelse være saaledes, at den Landbruger, som var kommet i Betalingsvanskeligheder, fordi han ikke kunde levere sin Mælk til Mejeriet, der var standset, eller fordi han ikke kunde sælge sine Svin til Slagteriet, der var standset, fordi han heller ikke kunde sælge sine Æg, skulde, naar han blev støvnet enten for Købmandsgæld eller for Gæld til den, der havde leveret ham en Høstmaskine eller lignende, ganske afvises, naar han mødte frem i Retten og sagde: Det er de overordentlige Forhold, det er Krigsforholdene, som bevirker, at jeg i Øjeblikket ikke kan betale. Jeg kan intet faa for mit Smør, mit Flæsk og mine Æg i dette Øjeblik, derfor er jeg kommet i øjeblikkelig Pengeforlegenhed, men hvis jeg maa faa Henstand, indtil denne Forlegenhed er ophævet, indtil disse Forhold er bragte i Orden, saa kan jeg betale, og jeg har den allerbedste Villie til at betale. Den Mand skulde afvises, fordi det ikke skyldtes Moratorieforanstaltninger i Udlandet, at han var kommet i Pengeforlegenhed. En Fabrik

er standset en Tid, fordi Fabrikanten ikke kan faa de Raaprodukter, han skal bruge, hjem fra Udlandet, fordi Jernbanerne ikke kører mere og Skibene ikke kan sejle over Havet til Danmark, men der er Haab om, at disse Forhold snart ændres. Fabrikanten møder i Retten og begærer Betalingshenstand, idet han siger: Der er al mulig Ud-sigt til, at Ruterne kommer i Gang igen, og saa snart Jernbanerne begynder at køre og Skibene at sejle, kan jeg faa mine Raastoffer igen. Han skal afvises, fordi hans Pengeforlegenhed ikke er en Følge af Moraforanstaltninger i Udlandet. Den Fabrikant, som sidder med sine Eksportvarer, som han selv har fabrikeret her i Landet, men som ikke kan sælges for Tiden paa Grund af de overordentlige Forhold i Europa, enten fordi man i de krigsførende Lande slet ikke bryder sig om at faa disse Varer, eller ganske simpelt fordi han ikke kan faa dem forsendt til Udlandet, han kan møde i Retten og begære Henstand paa Grund af de ved Krigsforholdene opstaaede øjeblikkelige Vanskeligheder, men Dommeren skal svare: Du kan ikke faa Henstand, for det skyldes ikke Moraforanstaltninger i Udlandet, at du er kommet i Vanskeligheder. Det forekommer mig ganske uretfærdigt saaledes at tage en enkelt Virkning af de overordentlige Forhold frem og lade den bevirke Henstand, medens alle andre lige saa virkningsfulde Følger af de europæiske Forhold, som vedkommende Debitor ingen Indflydelse har paa, ikke skal kunne skaffe ham Henstand.

Man siger, at man vil gaa den Vej, fordi man vil begrænse den Foranstaltning, her er bragt i Forslag. Men den Foranstaltning, her er bragt i Forslag, er saa begrænset som overhovedet tænkeligt. Thi hvad drejer det hele sig om? Det drejer sig om, at den Debitor, som bliver sagsøgt for Gæld og kan bevise, at det skyldes Krigsforholdene i Europa, at han er kommet i forbigaaende øjeblikkelige Betalingsvanskeligheder, kan, naar Dommeren sammen med to Meddomsmænd skønner, at han har Ret i sin Paastand, og hvis det ikke vil være til alt for stor Skade for hans Kreditor, faa en Anstand under Processen paa henimod 3 Maanedre. Det er det hele, der her bringes i Forslag. I hvert enkelt Tilfælde bliver det undersøgt, hvorvidt Debtors Betalingsvanskeligheder virkelig skyldes Krigsforholdene, og det kan ikke sætte sig Frugt i mere, end at han faar en Henstand under Processen saa lang, som Dommeren og to Meddoms-